

[Time: 3 Hours]

[Marks:100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:
1. All questions are compulsory and carry equal marks.
  2. Use of Map Stencils and simple Calculator is allowed.
  3. Attach appendix along with answer paper.

- Q.1 (A) Show the following physical features on outline map of India (**Any five**) **10**
1. Northern Plain in India
  2. A Longest River in India
  3. Eastern Himalaya
  4. Sambar Lake
  5. Evergreen Forests
  6. Oil field in Eastern India
  7. 82° East Longitude.
- (B) Convert the verbal scale (1 cm =4 km) into graphical scale (in Kms. and Mts). **10**
- Q.2 Explain the location, extent and importance of India. **20**
- OR**
- Q.2 Describe any two Physical Divisions of India. **20**
- Q.3 Discuss in details about river flowing on Northern India. **20**
- OR**
- Q.3 Explain the distribution of rainfall in India. **20**
- Q.4 Write Problems and Suggest Remedies related to Indian soil. **20**
- OR**
- Q.4 Explain importance of forest and suggest the ways to control deforestation. **20**
- Q.5 Explain the production and distribution of Non-Metallic Minerals in India. **20**
- OR**
- Q.5 Give brief review on degradation and conservation of energy resources in India. **20**

*****

मराठी रुपांतर

[वेळ: ३ तास]

[गुण: १००]

- सूचना: १) सर्व प्रश्न अनिवार्य असून सर्व प्रश्नास समान गुण आहेत.
२) नकाशा स्टेनसिल व साधा गणकयंत्र वापरण्यास परवानगी आहे.
३) नकाशाचे परिशिष्ट उत्तर पत्रिकेला जोडा.

प्र.१ अ) तुम्हास दिलेल्या भारताच्या आराखड्यात खाली दिलेले प्राकृतिक घटक दर्शवून त्यास नावे द्या. (कोणतेही पाच) (१०)

- १) उत्तर भारतातील सुपीक मैदानी प्रदेश
- २) भारतातील सर्वात लांब नदी
- ३) सह्याद्री पर्वत
- ४) सांबर सरोवर
- ५) सदाहरित वने
- ६) भारताच्या पूर्वेकडील खनिज तेल क्षेत्र
- ७) ८२° पूर्व रेखावृत्त

ब) १ से. मी. ला ४ कि. मी. या शब्द प्रमाणाचे रुपांतर (कि. मी. व मी.) या आलेख प्रमाणात करा. (१०)

प्र.२ भारताचे स्थान, विस्तार व महत्त्व स्पष्ट करा. (२०)

किंवा

भारतातील कोणत्याही दोन प्राकृतिक विभागाचे थोडक्यात वर्णन करा.

प्र.३ उत्तर भारतातून वाहणाऱ्या नद्यांचा सविस्तर वृत्तांत द्या. (२०)

किंवा

भारतातील पर्जन्याचे वितरण स्पष्ट करा.

प्र.४ भारतीय मृदेच्या समस्या सांगून त्यावर उपाय सुचवा. (२०)

किंवा

भारतातील जंगलाचे महत्त्व स्पष्ट करून निर्वाणिकरणावर नियंत्रण ठेवण्याच्या पद्धती सुचवा.

प्र.५ भारतातील अधातु खनिजांचे वितरण व उत्पादन स्पष्ट करा. (२०)

किंवा

भारतातील उर्जा साधनसंपत्तीचा न्हास आणि संवर्धनाचा आढावा द्या.

*****

Exam seat no.:

Appendix (परिशिष्ट): 1

Outline Map of India (Political)

